

Handhygien

Detta dokument tillhör materialet ”Rena händer räddar liv”. Det har tagits fram av Smittskyddsinstitutet och Sveriges Kommuner och Landsting 2012.

Det här verktyget innehåller två enkla metoder för att mäta förbrukning av handdesinfektionsmedel.

Den första används för halvårsvisa mätningar och den andra för mätningar under en kortare period, till exempel i samband med en hygienintervention.

Förbrukning av handdesinfektionsmedel ger ett indirekt mått på följsamhet till handhygien. Det kan ses som ett komplement till de direkta följsamhetsmätningarna som görs genom observation och självskattning.

Metod för kontinuerlig mätning – lämpligen varje halvår

1. Begär beställningslistor från inköpsavdelningen som avser inköpta desinfektionsmedel under det senaste halvåret. Räkna om antalet flaskor till liter.
2. Ta fram aktuell vårdstatistik för enheten. Statistiken kan vara i form av antal vård dagar, mottagningsbesök, behandlingar, operationer eller motsvarande för senaste halvåret. Om det inte går att ta fram sådan statistik kan man mäta den totala förbrukningen av handdesinfektionsmedel i liter.
3. Dela antal liter beställt handdesinfektionsmedel med antalet vård dagar eller annat värde enligt punkt 2. Detta ger ett mått på enhetens förbrukning av handdesinfektionsmedel per vårdinsats under den aktuella perioden.

Enhetens namn:

Produktens namn:

Resultat

Handdesinfektionsmedel: Gel Tunnflytande Annat (t.ex. ej alkoholbaserat)

Mätperiod	Beställd mängd (Anges i liter)	Antal vård dagar, mottagningsbesök, behandlingar, eller operationer	Förbrukning av handdesinfektionsmedel per vårdinsats (antal vård dagar, mottagningsbesök, behandlingar, eller operationer)
1:a halvåret 20__			
2:a halvåret 20__			
Totalt 20__			

Uppföljning av resultat

- Resultaten från mätningarna delges ansvariga chefer på alla nivåer och tas upp på arbetsplatsträffar.
- Resultaten ska användas som grund för fortsatt förbättringsarbete.
- Om mätningen avser att utvärdera en intervention tyder en ökad förbrukning av handdesinfektionsmedel på en lyckad intervention. Oförändrade eller nedåtgående trender måste följas upp noggrant.
- Resultat från enskilda enheter kan föras samman till större områden, t.ex. till kliniker sjukhus eller kommuner.

Metod vid mätning under kortare tidsperiod – lämpligen två veckor

Vid beräkning av förbrukningen under en kortare tidsperiod utgår man från att mängden handsprit i öppnade flaskor på enheten är ungefär densamma vid mätperiodens början som vid dess slut. Dessa flaskor behöver alltså inte tas med i beräkningen.

Mätning av förbrukning av handdesinfektionsmedel:

- Görs av förrådsansvarig eller annan utsedd person.
- Mätperioderna är två veckor åt gången eller annan bestämd period.
- Starta mätningen: Skriv upp startdatum. Räkna och notera antal öppnade handspritflaskor av respektive storlek som finns i enhetens förråd.
- Avsluta mätningen: Skriv upp slutdatum. Räkna och notera antal öppnade handspritflaskor av respektive storlek som finns i enhetens förråd.
- Under mätperioderna: Skriv upp antal av respektive handspritförpackning som levereras till enheten.
- Beräkna förbrukningen: Ange förbrukningen i liter per förpackningsstorlek (antal öppnade flaskor i lager på enheten vid mätperiodens början + antal levererade flaskor till enheten under mätperioden – antal öppnade flaskor i lager på enheten vid mätperiodens slut).
- Total förbrukning: Lägg ihop antal liter för varje förpackningsstorlek .
- Förbrukning per vård dygn: Dividera total förbrukning i liter med antal vård dygn för perioden.

Resultat

Enhetens namn:

Produkt Förpackningsstorlek

Start datum						
Antal förpackningar i lager						
Avslut datum						
Antal förpackningar i lager						
Antal levererade förpackningar under perioden						

Total förbrukning i liter under perioden:

Förbrukning i milliliter per vård dygn:

Denna publikation kan laddas ner för utskrift eller för tryck på www.smi.se/vardhygien, artikelnummer 2012-15-21 eller på www.skl.se/patientsakerhet